

Dievų pyktis

– Teo! Ar matai, kelinta valanda? TEO!

Teo iš tiesų nemiegojo. Pakišęs galvą po antklodėmis, jis atsidavė miglotam pabudimo džiugesiui. Kaip tik tuo metu, kai motina įėjo į kambarį, jo pėdos beveik atsiplėšė, ir jis tikriausiai būtų pakilęs į orą, palikęs savo kūną... Koks neįtikimas sapnas! Ir jis turėjo sustoti? Kam, jei taip maloniai plūdinėjo tarp miego ir dienos?

– Na, pakaks! – sušuko Melina Furnė. – Jau kelkis, o jei ne...

– Ne! – sudejavo prislopintas balsas. – Nepurtyk pagalvės!

– Kaskart tas pat, – paprieštaravo jo motina. – Ilgiausiai naktinėji, užtat rytais sunkiai pabundi. Pats kaltas!

Teo vargais negalais atsigodėjo. Sunkiausia buvo atsistoti ir įveikti lengvą rytinį svaigulį. Iš lovos kyštelėjo pėda, paskui koja, paskui visas Teo, šiaušdamas savo garbanotus plaukus. Jis atsistojo... Ir susverdėjo. Motina paskutinę akimirką jį pačiupo ir prisėdo ant lovos krašto. Dūšaudama apžiūrėjo ant antklodės išmėtytas knygas.

– „Senovės Egipto žodynas“, „Graikų mitologija“, „Tibeto mirusiųjų knyga“... Koks siaubas! Jos ne tavo amžiui, Teo! Iki kelintos valandos tu šiandakt trainiojaisi? – barėsi ji.

– Hmmm... Neatsimenu, – suniurnėjo apsnūdęs Teo.

– Tu išties per ilgai skaitai, – sumurmėjo ji raukdama tamsius, vešlius antakius. – Galiausiai susirgsi, supranti?

– Ne, – atsakė žiovaudamas Teo. – Norėčiau truputį užkąsti.

– Viskas ant stalo, be to, paruošiau tau vitaminų, – tarė pakšteldama jį kakton. – Pasiskubink, tavo bičiulė Fatu ilgiau nebelauks. Apsirenk

šilčiau, baisiai šalta. A! Nepamiršk užsukti į vaistinę savo ampulių. Receptas ant bufeto, prie laukujų durų... Teo!

Bet Teo turseno vonios link ramstydamsis į sienas. Susimąščiusi Melina grįžo į virtuvę, kur jos vyras Žeromas skaitė vakarykštį laikraštį.

– Mūsų vaikas nekaip jaučiasi, – tarė ji pusbalsiu. – Visai nekaip.

– Kas, Teo? – paklausė jos vyras nepakeldamas galvos. – Pirma, jam keturiolika, jis jau nebe vaikas. Antra, kas, tavo manymu, jam yra?

– Ak, tu niekad nieko nepastebi. Jo veidas išblyškęs kaip numirėlio, jam buvo sunku keltis...

– Dekartas taip pat nepakentė keltis rytais. Tai jam nesukliudė tapti filosofu.

– Bet jam lyg svaigsta galva...

– Puikiai žinai, kad jis skaito iki vėlumos, – ramiai ją pertraukė Žeromas.

– Matei, ką skaito? – sušuko Melina. – „Mitologijos žodyną“, „Tibeto mirusiųjų knygą“... „Mirusiųjų knygą“!

– Klausyk, brangioji, Teo negavo jokio religinio išsilavinimo. Mudu sutarėm šiuo klausimu... Nieko nuostabaus, kad lavinasi pats! Netrukdyk jam! Jei jis nori pasirinkti religiją, tegu... Be to, jis labai išaugo. Kiek žinau – metinis sveikatos patikrinimas nieko blogo neparodė?

– Juokauji, Žeromai! Licėjaus sveikatos patikrinimas? Auskultacija, refleksai, rentgenograma, beje, ne visuomet, ir baigta... Ne, nuspręsta: nuvesiu jį pas Deliatrą.

– Melina, liaukis nors trumpam! Tu kemši jam stiprinamuosius ir popini lyg kūdikį! Skaito iki vėlumos – gerai. Mano manymu, net puiku. Sėskis.

– Jam kažkas yra, – iškošė ji pro dantis. – Aš tuo tikra.

– Kaip sau nori, – atsiduso jis sulenkdamas laikraštį. – Eik pas Deliatrą. Padarysi tą savo kraujo tyrimą. O aš, jei neprieštarauji, skutu į laboratoriją. Ar galiu pabučiuoti?

Melina neatsakydama atkišo skruostą.

– Ir daugiau nė žodžio nebenoriu girdėti apie tavo brangiojo pu-pulio svaigimus! – pagrasino jis išeidamas iš kambario.

Viena su kavos puodeliu Melina mąstė laukdama Teo.

Teo šeima

Iki pastarosios žiemos Furnė šeimos padangėje nuolat švietė saulutė. Nei bedarbystės, nei kivirčų. Teo tėvas buvo Pastero instituto tyrimų laboratorijos direktorius, žavingai skambino pianinu ir atrodė esąs pats geriausias sutuoktinis. Melinai sekėsi puikiai: ji dėstė gamtos mokslus Žorž Sand licėjuje, kuriame mokėsi Teo, Melinos kolegos buvo nenuoramos, o moksleiviai paklusnūs. Teo seserys dievino savo brolių: Irenė, vyresnėlė, pradėjo ekonomikos licenciatą, o Atėnė, pagrandukė, ėjo į šeštą klasę. Išskyrus kelis pokštus su puskojinėm, sukištom skalbinių krepšin, ir smarkius kivirčius dėl to, kas nukraustys stalą, Teo su seserimis neiškildavo jokių nesutarimų. Tačiau jis buvo gležnas, tik tiek.

Melina Šakros, prieš ištekėdama už Žeromo, patyrė slogių akimirkų. Ji buvo dar vaikas, kai 1967 metais Graikijoje, iškilus karinės diktatūros grėsmei, Žoržas Šakrosas, jos tėvas, žurnalistas, ir Teano, jos motina, smuikininkė, turėjo bėgti į Paryžių, miestą be alyvmedžių ir saulės. Paskui Melina užaugo, sėkmingai išlaikė egzaminus, sutiko Žeromą, ištekėjo už jo, gimė vaikai, pulkininkų diktatūra užleido vietą demokratijai, ir tėvukai Šakrosai grįžo į Atėnus. Atgautajai tėvynei priminti Furnė vaikai gavo graikiškus vardus. Todėl vyresnėlė vadinosi Irenė, tai yra taika, o mažoji – Atėnė, taigi išmintis. Nesutrumpintas Teo vardas buvo Teodoras, graikiškai reiškiantis „Dievo dovana“. Žinoma, dėl to Teodorui ir Atėnei mokykloje kilo šiokių tokių nepatogumų, bet greitai draugai įprato juos vadinti Teo ir Ati.

Viskas būtų buvę puiku, jei ne Teo sveikata.

Teo nelengvai atėjo į pasaulį. Melina laukėsi dvynių. Jie gerą mėnesį pasiankstino gimti, bet išgyveno tik Teo. Jis taip ir liko silpnas, be to,

prastai miegodavo. Kad jo nejaudintų, Melina buvo nusprendusi nieko nepasakoti apie mirusį dvynį, apie kurio egzistavimą jis ničnieko nežinojo. Teo buvo dailutis silpnokas vaikas juodomis garbanomis ir žaliomis akimis, kurių pavydėjo seserys.

„Šėtoniškas grožis“... – sakydavo amžiną atilsį Žeromo motina Mari, Teo prancūzė senelė, tikėjusi fejomis ir miškų kaukais. „Dieviškas grožis“! – atšaudavo mamulė Teano, jo senelė graikė, kimšdavusi anūkui antikinę mitologiją ir stačiatikių religiją. Teo buvo toks dailus, toks pažeidžiamas, kad abiem senelėms besigėrint vaiko grožiu, Melina santūriai persižegnodavo ir slapčia pabelsdavo į medinį daiktą, kad užkalbėtų blogą likimą. Mat Teo mama, nors netikėjo Dievą, buvo siaubingai prietaringa.

Šeimoje visi suprato, kad Teo ne toks kaip visi. Visuomet pirmas klasėje, jis be atvangos skaitė; pradėjo dar visai mažutis, nuolat įkišęs nosį į savo šventas knygas. O kai atsiplėšdavo nuo skaitinių, sustingdavo priešais *Macintoshą*, kuriame užsidedęs studijuodavo CD ROM'us. Pastaruoju metu Teo nesiskirdavo su mitologiniu žaidimu anglų kalba, kurį jam padovanojo motina, *Wrath of the Gods* – „Dievų pyktis“ – jame jaunas herojus suvedamas su visomis Graikijos sirenomis, milžiniais ir pabaisomis, o tokia rudaplaukė Pitija duoda šėtoniškus patarimus, kad suklaidintų žaidėją.

Kad ir abejodama dėl videožaidimų, Melina nesipriešino „Dievų pykčiui“ dėl Graikijos. Išstis valandas Teo kompiuteryje vaikštinėdavo gimtąja savo motinos žeme po graikiškais alyvmedžiais, išstis valandas žaisdavo ieškodamas sau tapataus herojaus, kuris būtų panašus kaip brolis. „Dievų pykčio“ herojus – gražus, nepaprastai vylingas, kiek gležnokas vaikas – daugelį kartų turėjo atsidurti prie Pragaro vartų, norėdamas rasti tikrąjį tėvą Dzeusą, graikų dievų karalių. Žeromas Furnė, pamėginęs varžytis su sūnumi, atsidūrė Pragare, iš kurio taip niekad ir neišsikapstė... Nes tai buvo patikrintas faktas: rasti dievų karalių *Macintoshe*, naudodamasis gemomis, kūjais, meilės gėrimais ir paslaptiniais žiedais, sugebėdavo tik Teo. Visiems buvo aišku, kad Teo – genialus vaikas.

Nelabai kam rūpėjo, kad Teo – mažasis genijus. Tačiau jis buvo silpnas, per daug silpnas. Melina prisiminė Teo ligas. Trejų metų sirgo tuberkulioze. Septynerių jį kaip reikiant nukamavo pavojinga skarlatina, tačiau šiandien jam keturiolika ir tai pamiršta istorija. Dešimties metų, žaisdamas futbolą, susilaužė blauzdikaulį. Paskui labai išaugo, sportas ėmė jį varginti, mokytoja kalbėjo apie pervargimą, žodžiu, Teo vos vilkdavosi dėl keisto silpnumo. Ar tai paveldėta? Keturiolikos metų jo motina sirgo sunkia anemija. O gal paprasčiausia hipoglikemija? Jei tik ne mononukleozė...

Fatu

– Laba diena! – sušuko balsas koridoriuje. – Čia aš, Fatu!

Kaip visuomet Fatu buvo pavyzdingai punktuoli. Ir kaip visada atlėkė uždususi, purtydama mažytes kasytes, kurių galiukuose kabėjo aukso perlai. Senegalietė Fatu užsukdavo kaip kaimynė, ji buvo rytinis džiaugsmas.

– Jau? Negirdėjau tavo skambučio!

– Nieko nuostabaus. Sutikau tavo vyrą, jis atidarė man duris. Teo pasiruošęs?

– Aišku, ne, – atsiduso Melina. – Žinai, koks jis. Sėskis ir išgerk kavos.

– Nėra laiko. Juk pavėluosim, be to, šįryt klausinės iš istorijos. Einu pas jį.

– Pasibelsk prieš įeidama! Jis vonioje! – veltui suriko Melina.

Lyg Fatu rūpėtų pamatyti Teo visiškai nuoga... Jie augo drauge nuo pradinės mokyklos. Abato Greguaro gatvėje niekuomet nematydavai Fatu be Teo, Teo be Fatu. Fatu išstisai juokdavosi, tik ne tada, kai jaunuolis susiruošdavo į priemiesčių manifestacijas. Tada Fatu greit nulipdavo pas Teo ir paimdavo už rankos, na, sakydavo, eime į manifestaciją, mano Teo. Teo negalėdavo apsieiti be Fatu, kuri atplėšdavo jį nuo knygų ir pasakodavo apie Senegalą.

Ilganosės pirogos, slystančios bangų keteromis, gumbuotos baobabų šakos, juodi šiaudiniai sandėliai ant polių, paplūdimiai, kur žvejai išversdavo barakudas, sunkus pelikanų skrydis, didelės raudonos begemotų, kartą per dešimt metų išnyrančių Senegalo upės pakrantėje, akys... Fatu pasakodavo, o Teo svajodavo. Ponas Diopas, Fatu tėvas, buvo našlys. Pagal išsilavinimą filosofas ir UNESCO pareigūnas primindavo, kad vieną dieną, be jokios abejonės, drauge atostogaus Afrikoje... Tačiau kasmet abi šeimos atsidurdavo La Bolyje, kur paplūdimio pakraštyje Abdulajus Diopas melancholiškai lygindavo pilkšvas prancūziškų pakrančių bangas su turkio spalvos bangomis savajame krašte.

– MELINA! – staiga suriko vonioje Fatu. – Greičiau!

Melina nudūmė. Teo buvo nualpęs ir kiek ilgas tysojo ant vonios grindų. Veltui Fatu plekšnojo jam per skruostus. Melina griebė stiklinę, smarkiai atsuko čiaupą ir šliūkstelėjo vandens Teo ant veido, šis suvirpino blakstienas ir nusičiaudėjo.

– Mielasis, nejudėk, – sušnibždėjo motina. – Luktelk... Tuoj pakelsim.

Tačiau atsistojus Teo iš nosies plūstelėjo kraujas.

– Atlošk galvą, Teo, – trumpai paliepė Melina. – Fatu, prašau paduok rankšluostį. Sušlapink. Labai šaltu vandeniu. Duok man... Čia, ant kaktos. Nieko tokio.

Bet ji netikėjo tuo, ką sakė. Ne, tai ne „nieko“. Melina neklydo: Teo sirgo. Kol stabdė kraujavimą, ji apčiupinėjo sūnaus kaklą. Ganglijai patinę. Melinos veidas persikreipė.

– Fatu, šryt Teo neis į mokyklą, – nusprendė ji. – Einu brūkstelėsiu pasiaškinimą, o tu jį nuneši direktoriui.

– Gerai, ponias, – atsakė suakmenėjusi Fatu.

– Nevadink manęs ponias! – suriko Melina. – Teo, atsigulk. Pusryčius atnešiu į lovą.

– Puikumėlis! – sumurmėjo Teo. – Tai man be galo patinka!

– Tinginys, – tarė Fatu. – Netrukus grįšiu. Nesijaudink, mano Teo.

– Aš nesijaudinu, – pasakė Teo. – Ko man jaudintis?

Paslaptinga liga

Daktaras Deliatras patikrino Teo pulsą, refleksus, palietė ganglijus pakaklėje, apčiupinėjo pažastis ir kirkšnių raukšles ir akimirka stabtelėjo pamatęs mėlynę ant Teo šlaunies.

– Kada susitrenkei? – paklausė jis neperprantamu veidu.

Tačiau Teo, kuris nuolat susitrenkdavo, tiksliai nežinojo nei kur, nei kada.

Paskui daktaras kruopščiai apžiūrėjo odą ir aptiko ant pilvo kitą mėlynę, kurią vėl susirūpinęs apžiūrėjo. Ją auskultavo, liepė pakrutinti raumenis, galūnes, patikrino kaklo lankstumą, o paskui be žodžių išėjo net neatsisveikinęs. Teo iš karto atsistojo prie durų, kad girdėtų, ką daktaras sakys motinai.

Išeidamas iš Teo kambario, daktaras Deliatras labai giliai atsiduso.

– Be tyrimų nieko neįmanoma sužinoti, – tarė ilgokai patylėjęs. – Paskambinsit šiuo telefonu ir išsikviesit laboratoriją paimti kraujo. Nedelsiant.

– Jūs norit pasakyti, kad negalima jo ten nuvežti? – paklausė Melina sunerimusi.

– Pageidaučiau, kad jis liktų lovoje. Reikia būti atsargiam, kai iš nosies teka kraujas.

– Daktare, jam kažkas yra, ar ne?

– Be abejo, – išsisuko daktaras. – Paskambinsiu, kai tik turėsiu rezultatus.

– Kas tai galėtų būti? – sudejavo Melina.

– Ponia Furnė, liaukitės kankintis, palaukim rytdienos. Jums nėra šiandien paskaitų?

– Yra, po dviejų valandų. Bet iki tol...

– Iki tol sočiai jį pamaitinkit, duokit, ko norės, ir nebetrukdykit! Tai neturėtų būti labai rimta!

Teo smagus vėl atsigulė. Jeigu tai nelabai rimta, savaitėlę ramiai padrybsos lovoje su knygomis, pažais kompiuteriu ir pažiūrės televizorių. Mama kasryt atneš jam padėklą su arbata, skrebučiais ir